

הדרך האחרונה
סיפורו של מיתוס

המכון החינוכי הישראלי ע"ש יאנוש קורצ'אק ז"ר
The Korczak Educational Institute of Israel

יאנוש קורצ'אק – היהודי המעונה

ירחמיאל וינגרטן . 1979, עמ' , עמ' 339, 431, עמ' 343.
הוצאת ברונפמן 1979

קורצ'אק וסטפה, ויתר חברי הצוות, ידעו את הצפוי להם ... הם הכינו את הילדים כמיטב יכולתם. הסברתם התאימה לגילו של כל ילד ולהבנתו, וסיכומה: אנשים רעים מתכוונים להשפיל את כבודם של היהודים, והילדים יתנהגו בשלווה ובכבוד, כדי שהשונאים לא ישמחו למראה דמעותיהם וכאבם; ... הם היו שקטים, כי ידעו שקורצ'אק וסטפה וכל הצוות לא יעזבו אותם; כולם ילכו יחד, בקומה זקופה ובראש מורם – והדגל לפנייהם.

הגיע היום המר והנמהר. הנאצים התפרצו אל בית-היתומים של קורצ'אק. הם נדהמו למראה הילדים והצוות השקטים, המוכנים לתהלוכה.

הם הלכו בסך, ארבעה-ארבעה, ברחובות גטו ווארשה. קורצ'אק הלך בראש הצועדים. בזרועותיו נשא שני ילדים קטנים, שההליכה הייתה קשה להם. ליד קורצ'אק צעד נושא הדגל, שצידו הלבן התנופף מגן-דוד כחול, ומצידו הירוק – פרח עלה-ערמון אדמדם.

צדק ד"ר גדעון האחנר, הקטיגור של הרוצח הנאצי אייכמן, כשהגדיר את מעשיו ואופיו של קורצ'אק בפסוק: "קורצ'אק היה הסמל האציל ביותר של יהודי פולין".

ירחמיאל וינגרטן היה מחנך בבית היתומים של קורצ'אק מספר שנים. מאוחר יותר היה מעוזרי המערכת של השבועון היהודי לילדים בשפה הפולנית "מאלי פשגלונד" - "סקירה קטנה" של מורו וידידו קורצ'אק. כתב בספרו שלא ראה את האירועים במו עיניו, וכתב לפי כתביהם של עדי ראייה, שהיו קרובים לקורצ'אק ומוכרים גם לו אישית, והם מהימנים עליו. הוא התבסס גם על "היומן" של קורצ'אק.